

สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของข้าราชการครู
สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา

นางสาวกัลยา สุขศิริ

สถาบันวิจัยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974 - 638 - 705 - 7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**STATE AND PROBLEMS OF WORK PERFORMANCE OF
THE PUBLIC SCHOOL TEACHERS UNDER THE JURISDICTION OF THE SECONDARY
EDUCATION DIVISION, DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION**

Miss Kalaya Supasiri

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Administration**

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974 - 638 - 705 - 7

กัลยา ฤทธิ : สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดกองการมัธยมศึกษา
กรมสามัญศึกษา (STATE AND PROBLEMS OF WORK PERFORMANCE OF THE
PUBLIC SCHOOL TEACHERS UNDER THE JURISDICTION OF THE SECONDARY
EDUCATION DIVISION, DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION)

อ.ที่ปรึกษา: ผศ.ดร. ณัฐนิภา คุปรัตน์, 195 หน้า. ISBN 974 - 638 - 705 - 7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของข้าราชการครู
สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้บริหารโรง
เรียน 141 คน ครู - อาจารย์ 890 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 141 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า ครู - อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษามีการปฏิบัติงานดังนี้ 1) เวลาการปฏิบัติ
งานเฉลี่ย 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ 2) คาบการสอนเฉลี่ย 17 - 20 คาบต่อสัปดาห์และ 3) การปฏิบัติงานอื่น
นอกเหนือจากงานสอน สำหรับปัญหามีดังนี้ 1) การขาดแคลนครู - อาจารย์บางสาขาวิชา และ 2) การมอบ
หมายงานที่ไม่เหมาะสม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา...บริหารการศึกษา.....
สาขาวิชา...บริหารการศึกษาศึกษา.....
ปีการศึกษา 2540.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

3970081027 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD:

WORK PERFORMANCE / PUBLIC SCHOOL TEACHERS / SECONDARY EDUCATION

KALAYA SUPASIRI : STATE AND PROBLEMS OF WORK PERFORMANCE OF THE PUBLIC SCHOOL TEACHERS UNDER THE JURISDICTION OF THE SECONDARY EDUCATION DIVISION , DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASSIST.PROF. NATNIPA COOPARAT , Ph.D. 195 pp. ISBN 974 - 638 - 705 - 7

The purpose of this study was to investigate the state and problems of work performance of the public school teachers under the jurisdiction of the Secondary Education Division, Department of General Education. The study sample consisted of 141 school administrators , and 890 teachers from all the 141 secondary schools. The instruments used for collecting data was the questionnaire form, the data were analyzed by frequency and percentage.

The results of the study indicated that the secondary school teachers had performed the following : 1) 35 hours per week for average time of completing work, 2) 17 - 20 periods per week for average teaching work load, and 3) performing additional duties from teaching. While the areas that needed to be provided or improved included the following : 1) shortage of teachers in some fields, and 2) inappropriate workload assignment.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา.....บริหารการศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2540.....

ลายมือชื่อนิสิต.....*[Signature]*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*[Signature]*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....*[Signature]*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเมตตา และการให้คำปรึกษาอย่างดียิ่ง
ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ ซึ่งท่านได้กรุณาเอาใจใส่ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็น
ต่างๆ ในการวิจัยด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนามจิตร สุคนทรทรัพย์ คุณเจริญ ภักดีวานิช ผู้เชี่ยวชาญ
กรมสามัญศึกษา รองศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ และคุณวิรัช บุญนำ ผู้อำนวยการ
กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา ที่กรุณาแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณคุณนพพร สุวรรณรุจิ ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา คุณวิลาวัลย์ พัวศิริ
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบและโครงสร้าง และข้าราชการในสังกัดทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและ
สนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์ ทุกท่านที่กรุณาให้
ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับ คุณราตรี ลีประสิทธิ์ คุณคมสัน
เชิดสูงเนิน ที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ผู้วิจัยขอกราบรำลึกในพระคุณบิดาและมารดา ขอขอบคุณ คุณชัยยงต์ สุภศิริ ที่เป็นแรงใจ
และให้การสนับสนุน ขอขอบคุณ คุณชนิษฐา และคุณอัมภิวรรุห ห้านิรัตติสัย ที่สนับสนุนด้านการเงิน
และให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

หากงานวิจัยนี้มีคุณประโยชน์ต่อวงการศึกษาก็ขอขอบคุณ ผู้วิจัยขอบูชาแต่พระคุณ คุณอาจารย์ประจำ
ภาควิชาบริหารการศึกษาที่เป็นที่รักและเคารพยิ่ง

กัลยา สุภศิริ

สถาบันวิทย์บริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	6
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	6
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	7
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	7
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย.....	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	154
สรุปผลการวิจัย.....	155
อภิปรายผล	160
ข้อเสนอแนะ	167
รายการอ้างอิง.....	168
ภาคผนวก.....	171
- รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	172
- หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	173
- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	175
ประวัติผู้เขียน.....	185

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารโรงเรียน และครู-อาจารย์จำแนกตามขนาดโรงเรียน	49
2. จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน	52
3. จำนวนและร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่งในปัจจุบัน วุฒิสูงสุด.....	54
4. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปริมาณงาน ของครู-อาจารย์	56
5. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการกำหนดปริมาณงานการสอนที่เหมาะสม	59
6. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการสอนโดยรวมของครู-อาจารย์	60
7. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการสอนอย่างมีคุณภาพของครู - อาจารย์	61
8. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสนับสนุนการสอนอย่างมีคุณภาพของครู - อาจารย์	64
9. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคาบการสอนของครู - อาจารย์ ที่ทำหน้าที่อื่นๆ ที่โรงเรียนมอบหมาย	65
10. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมอบหมายงานให้ครู - อาจารย์ปฏิบัติงาน	67
11. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู - อาจารย์	69
12. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผลสำเร็จของงานจากครู - อาจารย์	71
13. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู - อาจารย์	72
14. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้านการมอบหมายงานให้ครู - อาจารย์	73
15. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาด้านคุณภาพของงานที่ครู - อาจารย์ปฏิบัติ.....	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้านคุณภาพการสอนของครู - อาจารย์	75
17. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้านงานสนับสนุนหรืองานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย	76
18. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของครู - อาจารย์ตามแนวปฏิบัติ และวิธีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2535.....	77
19. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่งในปัจจุบัน วุฒิสถูต	79
20. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับโดยภาพรวมปริมาณของครู - อาจารย์.....	82
21. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการกำหนดปริมาณงานของครู - อาจารย์.....	83
22. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเวลาปฏิบัติงานของครู - อาจารย์.....	84
23. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคาบการสอนของครู - อาจารย์ผู้ปฏิบัติงานการสอน	84
24. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการกำหนดปริมาณงานการสอนที่เหมาะสม	85
25. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคาบการสอนของครู - อาจารย์.....	87
26. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเวลาการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการสอนในหมวดวิชาที่รับผิดชอบ	90
27. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการสอนและวิชาที่สำเร็จการศึกษา.....	93
28. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการสอนโดยรวมของครู - อาจารย์	94
29. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการสอนอย่างมีคุณภาพของครู - อาจารย์.....	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
30. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสนับสนุนการสอนอย่างมีคุณภาพของครู - อาจารย์	98
31. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งของครู - อาจารย์	99
32. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมอบหมายให้ปฏิบัติงานการสอนในระดับชั้นและวิชาให้ครู - อาจารย์	100
33. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมอบหมายให้ปฏิบัติงานอื่นนอกเหนือจากการสอน	104
34. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะงานอื่นนอกเหนือจากงานการสอนของครู - อาจารย์	111
35. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมอบหมายงานอื่นนอกเหนือไปจากงานการสอนของครู - อาจารย์	112
36. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมอบหมายงานพิเศษให้ครู-อาจารย์	113
37. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการเมื่อรับมอบหมายงานแล้ว	114
38. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู - อาจารย์	115
39. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์นำไปใช้ประโยชน์	117
40. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผลสำเร็จของงานจากครู - อาจารย์	118
41. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของครู - อาจารย์	119
42. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้านการมอบหมายงานให้ครู - อาจารย์	120
43. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปฏิบัติงานการสอนของครู-อาจารย์	121
44. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้านคุณภาพงานการสอนของครู-อาจารย์	122

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
45. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้านคุณภาพงานสนับสนุนการสอนหรืองานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย.....	123
46. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์ ในโรงเรียน ตามแนวปฏิบัติและวิธีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดกองการมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2535	124
47. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปริมาณงานของครู-อาจารย์	126
48. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการกำหนดปริมาณงานของครู-อาจารย์	127
49. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเวลาการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์.....	128
50. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคามการสอนของครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติงานการสอน	129
51. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการกำหนดปริมาณงานของครู - อาจารย์ที่เหมาะสม	130
52. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการสอนโดยรวมของครู - อาจารย์	131
53. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการสอนในโรงเรียน.....	132
54. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการสอนอย่างมีคุณภาพของครู - อาจารย์.....	133
55. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสนับสนุนการสอนอย่างมีคุณภาพของครู - อาจารย์.....	137
56. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมอบหมายงานพิเศษให้ครู-อาจารย์.....	138
57. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการเมื่อรับมอบหมายงานแล้ว	139
58. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู - อาจารย์	140

สารบัญญัตราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
59. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานในโรงเรียน.....	141
60. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานนำไปใช้ประโยชน์.....	142
61. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผลสำเร็จของงานจากครู-อาจารย์.....	144
62. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์.....	146
63. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้านการมอบหมายงานให้ครู-อาจารย์.....	147
64. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้านคุณภาพงานการสอนของครู-อาจารย์.....	148
65. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้านคุณภาพงานสนับสนุนการสอนหรืองานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายของครู-อาจารย์.....	150
66. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์ตามแนวปฏิบัติและวิธีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2535.....	151